PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

SEZONA 2026/27

Simona Hamer, Anđelka Nikolić: KAKO SE NAUČITI DVOJINE

Gledališki učbenik

Krstna uprizoritev

Premiera 20. 10. 2026

Režiserka in scenografka
Anđelka Nikolić

Dramaturginja
Simona Hamer

Oblikovalka giba
Vita Osojnik

Kostumografka
Mateja Čibej

Avtorica glasbe
Polona Janežič

Oblikovalec svetlobe
Andrej Hajdinjak

Lektorica
Maja Cerar

Oblikovalec maske
Matej Pajntar

Igrajo
SARA GORŠE k. g.
DARJA REICHMAN
VESNA SLAPAR
MIHA RODMAN
MATEJ ZEMLJIČ k. g.

Tehnično osebje Prešernovega gledališča

Tehnični vodja
dr. Igor Berginc

Inspicient in rekviziter
Ciril Roblek

Šepetalka
Judita Polak

Lučni mojster
Nejc Plevnik

Tonski mojster
Matija Zelič

Frizer in masker
Matej Pajntar

Garderoberka
Tina Pavlin

Odrski tehniki
Robert Rajgelj
Boštjan Marčun
Marko Kranjc
Jože Bizovičar

Sara Gorše k. g., Miha Rodman, Vesna Slapar, Darja Reichman, Matej Zemljič k. g. (fotografija z vaje)

Foto: Saša Kovačič

SIMONA HAMER

Simona HAMER (1984) je dramatičarka, dramaturginja, pisateljica in mentorica, ki kot samozaposlena v kulturi slovenski gledališki in literarni prostor uspešno soustvarja že več kot petnajst let.

Je avtorica celovečernih izvirnih dram *Taubeka* (2008), *Tik-tak* (2009), *I-z-š-t-e-v-a-n-k-e* (2013), *Nemi liki* (2015), *Razglednice ali Strah je od znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni* (2016), *Cimri* (2018), *Vse OK* (2020), *Samo ne se ustavit* (2022), *Kako se naučiti dvojine* (2026) in številnih kratkih dramskih besedil, priredb, dramatizacij ali adaptacij, kot so *Samorastniki* (po motivih Prežihovega Voranca, 2015) in *Pošasti* (po motivih Gospodarja muh W. Goldinga, 2017), *Figa* (Goran Vojnović, 2021), *Da me je strah?* (Maruša Kres, 2022), *Nekaj v zraku* (po motivih novele V. Bartola, 2023). Za *Razglednice ali Strah je od znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni* je dobila Grumovo nagrado za najboljše dramsko besedilo, leta 2020 pa je bila za isto nagrado nominirana z dramo *Vse OK*. Za libretto *Cimra* je prejela nagrado Gašperja Tiča. Njene drame so objavljene v knjižnih publikacijah (*Dramober 2008*, *Dramober 2009*, *Zakon – III. branje/The Act, Third Reading*, 2011), strokovnih revijah (*Literatura*, *Teater der Zeit*, *Sodobnost*) in gledaliških listih ter (bralno) uprizarjane v tujini (*Sterijevo pozorje*, *Neue Stücken aus Europa Wiesbadenn*, *Dramatiker_innen Festival Graz*, *ATT Autor:innen Theater Tage Berlin*).

Kot dramaturginja in soavtorica avtorskih projektov je soustvarila več kot štirideset gledaliških predstav – številne so bile nagrajene in uvrščene na festivale v Sloveniji in tujini in kritiško izjemno dobro sprejete. Tako je kot dramaturginja soprejemnica velike Borštnikove nagrade Festivala Borštnikovo srečanje, Šeligove nagrade Tedna slovenske drame ter večkratna soprejemnica nagrade občinstva na Tednu slovenske drame, med drugim tudi za solo predstavo o dramaturgiji *Kladivo ali pinceta?*.

Deluje tudi kot mentorica dramskega pisanja. Ima širok razpon izkušenj v poučevanju različnih generacij in marginaliziranih skupin. Po več objavljenih kratkih zgodbah je avgusta 2025 pri Cankarjevi založbi izšel njen prvi roman *Cimra*.

Foto: Vojka Nikačević

ANĐELKA NIKOLIĆ

režiserka

Anđelka Nikolić (1977) je diplomirala na Katedri za francoski jezik Filološke fakultete in na Katedri za gledališko in radijsko režijo Fakultete dramskih umetnosti v Beogradu. Trenutno je na umetniškem doktorskem študiju na Katedri za scensko oblikovanje Fakultete tehniških znanosti Univerze v Novem Sadu, kjer sodeluje tudi pri poučevanju. Za svoje delo je prejela številne nagrade, med njimi Sterijevo nagrado za predstavo *Delavci umirajo pojoč* in nagrado Festivala profesionalnih gledališč Srbije za predstavo *Negri*.

V Sloveniji je leta 2011 v SLG Celje režirala uprizoritev Sofoklejeve *Antigone* in leta 2013 uprizoritev *Pike Nogavičke* Astrid Lindgren, v Gledališču Glej leta 2009 predstavo *Nisi pozabila, samo ne spomniš se več* Simone Semenič in leta 2015 predstavo *Guliver* Jonathana Swifta v koprodukciji Gledališča Koper in Italijanske drame HNK Ivana pl. Zajca, Reka (Hrvaška), leta 2023 predstavo *Nekaj v zraku* po besedilih Vladimirja Bartola (SSG Trst) ter leta 2024 uprizoritvi *Povišica* Georgesa Pereca (SNG Drama Ljubljana) in *Pisma z roba gozda* Jasne Žmak (Lutkovno gledališče Ljubljana).

Režija uprizoritve *Kako se naučiti dvojine* je njeno drugo sodelovanje s Prešernovim gledališčem Kranj. V sezoni 2022/23 je v našem gledališču režirala uprizoritev *Da me je strah?* avtorice Maruše Krese.

Julija 2026 je na Ljudski univerzi Kranj opravila izpit iz slovenskega jezika na osnovni ravni (B1).

Matej Zemljič k. g., Sara Gorše k. g., Darja Reichman, Vesna Slapar
(fotografija z vaje)

Vesna Slapar
(fotografija z vaje)

Matej Zemljič k. g., Miha Rodman, Sara Gorše k. g., Darja Reichman, Vesna Slapar (fotografija z vaje)

Vesna Slapar, Matej Zemljič k. g., Darja Reichman, Miha Rodman (fotografija z vaje)

SIMONA HAMER

KAKO SE NAUČITI SOBIVANJA?

Slovenščina spada med zahtevnejše jezike za nove govorke in govorce. Če imajo srečo, da se jim ni treba naučiti tudi pisave, jim navadno največji izziv predstavljajo dvojina, šest sklonov, ki zahtevajo drugačne končnice za samostalnike, zaimke in pridevnike, narečne posebnosti in – presenetljivo – visoka stopnja znanja angleškega (v določenih regijah tudi nemškega in italijanskega) jezika, v katerega uslužni Slovenci takoj preklopijo, namesto da bi potrpežljivo pustili tujki ali tujcu, da vadi. No, razen v primeru uradnih postopkov, pri katerih mnogi trmasto molčijo. *Kako se naučiti dvojine* je predstava, ki v svoje središče postavlja prav učenje jezika in zagate, v katerih se znajdejo v Sloveniji živeči tujci, ki kot pogoj svojega bivanja potrebujejo opravljen izpit iz slovenščine.

DELAVNICE

Kako se lotiti ustvarjanja predstave o tako kompleksni in občutljivi tematiki, kot je integracija? Z režiserko Anđelko Nikolić in direktorjem gledališča Rokom Bozovičarjem smo si bili edini, da nikakor ni dovolj problematike naslavljati zgolj na odru in da želimo narediti premik iz samozadostnosti gledališke dvorane v lokalno okolje. Tako smo v želji po boljšem razumevanju situacije in vzpostavitvi aktivnega in kreativnega dialoga z osebami s priseljensko izkušnjo v Prešernovem gledališču organizirali gledališke delavnice. Vabilo je bilo namenjeno starejšim od 12 let (čeprav so se nam kasneje pridružile tudi malo mlajše osebe), ki jim slovenščina ni prvi jezik. Dvourna tedenska srečanja so pod mentorskim vodstvom režiserke (Anđelka Nikolić), dramatičarke in dramaturginje (avtorica članka) ter koreografinje (Vita Osojnik) potekala od februarja do maja (mesec dni dlje, kot je bilo prvotno načrtovano), udeleževala pa se jih je starostno in nacionalno razgibana druščina. Skozi gledališko-improvizatorske igre, gibalne vaje, usmerjene pogovore in biblioterapevtske pristope smo istočasno spoznavali gledališče in – drug drugega. Del programa so bili tudi ogledi predstav s predpripravo in pogovori, voden ogled gledališča in zaodrja ter obisk ene izmed naših vaj. Glede na krajši (nekaj mesecev) ali daljši (več kot 20 let) čas bivanja udeleženk in udeležencev v Sloveniji je variiral tudi nivo njihovega znanja slovenščine. Kljub temu je obravnava *Gosposvetskega polja* Prežihovega Voranca – ki je zaradi arhaičnega jezika in historičnosti zgodbe precejšen zalogaj tudi za »avtohtono« prebivalstvo – razkrila zanimive poglede na vprašanja (političnih) migracij in združevanja družin.

Naj si na tem mestu dovolim manjšo digresijo, ki navadno ne pritiče serioznosti teatroloških člankov: zame so bile delavnice, predvsem pa udeleženke in udeleženci, največja dragocenost celotnega procesa nastajanja predstave. Raznolikost življenjskih zgodb in izkušenj, umeščenost (ali izmeščenost) v novo okolje, načini premagovanja izzivov, radovednost in odprtost, pa tudi specifika strahov in bolečin so se me res dotaknili. Marsikatera zgodba je (z njihovim privoljenjem in po potrebi anonimizirana) bila dopisana v uprizoritveno besedilo.

Delavnico smo predstavili na Tednu slovenske drame na dogodku *Slovenščina kot drugi in tuji jezik*, kjer smo govorili tudi o širšem pomenu gledališča in umetnosti pri lažjem vključevanju marginaliziranih skupin. Številne raziskave

in praksa kažejo, da je učenje (jezika) skozi umetnost celovitejše, hitrejše in bolj poglobljeno. Uporaba umetniških pristopov ponudi bolj izkustveno in kontekstualizirano učenje jezika, ki udeležence bolj motivira od navadnega pristopa *ex cathedra*, hkrati pa razširi polje učenja še na medkulturno področje.

PREDSTAVA

Osnovna inspiracija za oblikovanje besedila o tujcih in problemih integracije so bili učbeniki za učenje jezika. Ti so praviloma zasnovani na nadgrajevanju znanja; od osnov k težjim nalogam. Temeljijo na tematskih sklopih (npr. identiteta, družina, služba, dom, prostočasne dejavnosti itd.) in razvijajo štiri področja jezikovnih sposobnosti: branje, pisanje, poslušanje in govorjenje. Didaktične note pa ne najdemo zgolj pri podajanju snovi in preverjanju znanja, skriva se tudi med vrsticami. Tako nas vljudnostnih fraz učijo prsate tajnice, z nafrfuljenimi frizerkami vadimo govorjenje, zaposlene poslovneže poslušamo govoriti o svojem napornem delovniku, medtem ko beremo seznam hobijev nasmejanih gradbincev. Že vidite problem? Poleg seksizma (pogosto podkrepljenega z ilustracijami) je prisoten tudi rasizem, ki se kaže predvsem skozi primer »idealnega tujca«. Ta – če poenostavim – se naj z veseljem uči slovensko takoj zjutraj, vsaj dve uri, nato naj gre kolesarit, si privošči fino kosilo, kjer klepeta s strežnim osebjem, na sladico pa naj s prijateljico Slovenko skoči kar na Bled, na kremšnito, pardon – kremno rezino. V učbenikih tako ne srečamo utrujenih mam, zaskrbljenih očetov, izkoriščevalskih šefov in neprijaznih sosedov. Ne najdemo ljudi na robu preživetja niti travmatiziranih beguncev, ni birokratskega fašizma, zastrahovanja v šoli ali diskriminatorne obravnave v banki. Meja med idealizirano podobo in normo je tanka. Tovrstnim kontrastom smo se želeli posvetiti tudi v predstavi. Neskladnost med naučenimi govornimi vzorci in realno situacijo je v svoji absurdnosti hitro lahko smešna. Za tiste, ki nismo v njej, seveda.

Ob bok zgodbam tujcev, ki pridejo v Slovenijo, je postavljena klena slovenska emigrantska zgodba v Vorančevem besedilu *Gosposvetsko polje*. Na motive tujstva, izgona iz države, iskanja zavetja nekje drugje in želje po ponovnem snidenju z družino me je opozorila režiserka. Sama sem – čeprav sem se pred leti v nekem drugem gledališčem projektu ukvarjala z Vorancem – to popolnoma spregledala. Kako že gre? Privilegiran položaj ti omogoča, da misliš, da nekaj ni problem samo zato, ker se ne tiče tebe. V literarizirani avtobiografski zgodbi, ki je izšla leta 1979, Voranc popiše svojo zgodbo in zgodbo svoje družine, ki se je sicer dogajala leta 1932. Slednja doživi tudi samostojno objavo kot črtica *Čez goro k očetu*. Voranc je moral zaradi svojega političnega delovanja pobegniti iz države. Življenje v hudem pomanjkanju opisuje najprej s perspektive moža, ki v celovški grelnici skuša preživeti zimo, nato pa še skozi perspektivno njegove žene, ki se na božični večer skupaj s hčerkicama odpravi čez goro k očetu. Ker ji oblasti kot sumljivi osebi niso želele izdati potnega lista, namerava skupaj z otrokoma ilegalno prestopiti mejo, in to na božični večer. Po štirinajstih urah hoje čez zasneženo pokrajino sicer dospejo na cilj, a Voranca aretirajo, še preden se sploh snidejo. Pravljičnost, s katero sta patina časa in arhaični jezik prekrila

to kruto in aktualno zgodbo, dodatno podkrepi subverzivnost.

Eno od vprašanj projekta, ki se je izkazalo za (pre)trd oreh, je bila jezikovna inkluzivnost. V javnih ustanovah se precejšnjo pozornost posveča infrastrukturi in podpornim shemam za gibalno, slušno ali vizualno ovirane osebe, medtem ko se na jezik kot sredstvo izključevanja redko pomisli. V gledališčih tako – razen redkih izjem nadnaslavljanja predstav v angleščini – ne obstajajo protokoli, ki bi omogočali lažje spremljanje predstave gledalkam in gledalcem, ki jim slovenščina ni prvi jezik. Prakse, ki jih poznamo iz tujine, so: simultano prevajanje, povzetki predstav v različnih jezikih (ne zgolj angleščini), informativni pogovori pred predstavami, dovoljen mobilni telefon s prevodom teksta, poenostavljen jezik (tudi vizualno integriran v samo predstavo). V Sloveniji je primer dobre prakse vsekakor portal RTV Enostavno, kjer objavljajo aktualne novice v lažje razumljivi slovenščini.

REALNOST

52. člen Zakona o tujcih določa pogoje za stalno prebivanje v državi: Poleg petletnega neprekinjenega zakonitega bivanja v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje mora prosilka ali prosilec uspešno opraviti tudi izpit iz znanja slovenščine na osnovni ravni A2. Brezplačni *Tečaji začetne integracije tujcev* navadno ponujajo 180 ur učenja v štirih do šestih mesecih. Skupine so relativno velike, zato je tudi manj prostora za vadbo govorjenja. Raziskave so pokazale, da bi povprečna govorka ali govorec potrebovala od 800 do 1100 ur usmerjenega učenja. Izpit, od katerega je odvisno njeno ali njegovo nadaljnje bivanje v Sloveniji, lahko brezplačno opravlja zgolj enkrat.

Trenutna desna vlada je avgusta pripravila nov predlog Zakona o tujcih, ki vključuje kar nekaj sprememb: tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje možnosti za pridobitev pravice do združitve družine ne pridobi več po enem letu prebivanja v Sloveniji, ampak po treh letih, zahtevani osnovni znesek minimalnega dohodka se podvoji, ukinja se brezplačni tečaj in prvo brezplačno opravljanje izpita iz slovenščine. Pravico do udeležbe na lokalnih volitvah so tujkam in tujcem že odvzeli. Na tej točki je ključno poudariti, da vse to velja zgolj za tiste, ki ne prihajajo iz držav Evropske unije. Digitalni nomad, ki se preseli v Slovenijo, ker je življenje tukaj cenejše, ki tukaj ne plačuje davkov ali kako drugače prispeva v socialno blagajno, teh birokratskih omejitev seveda nima.

In? Zakaj se nas, srečnih lastnic in lastnikov slovenskega potnega lista, vse to sploh tiče? A ni tako, da če živiš *u Sloven'ji, pa ja mor'š govor't sluvensk*!

Okrog 150.000 delovnih mest (dobrih 17 odstotkov) zasedajo tuji delavci in delavke, ki za delo pri nas potrebujejo vize in delovna dovoljenja. Potreba po delovni sili v zdravstvu, gradbeništvu, skrbstvenih dejavnostih se rapidno veča. Nova zakonodaja praktično onemogoča, da bi se ti delavci in delavke v Sloveniji lahko ustalili in se integrirali. Model, ki ga – pod pretvezo strašljivih tujcev, ki zažirajo našo socialo (do katere, ironično, sicer v veliki meri sploh nimajo dostopa, ker še nimajo dovoljenja za stalno prebivanje) – želijo vzpostaviti, je model kapitalistične eksploatacije. Tako bo Slovenija dobivala vedno več

agencijskih delavcev in delavk, ki bodo pri nas garali z enoletnimi vizami in nato bili poslani kam drugam, kjer se bo izkoriščanje nadaljevalo. Ja, vse to se sliši zelo komplicirano, ker tudi je. Slovenija je med birokratsko najmanj prijaznimi državami za tujce, kar močno omejuje tako delodajalce kot delojemalce. Ampak kaj to pomeni v najbolj enostavni slovenščini? To pomeni, da Filipinka, ki bo skrbela za vašo mamo v domu starejših občanov, ne bo imela ne možnosti ne interesa, da se nauči slovensko. Nam je zdaj kaj bolj mar?

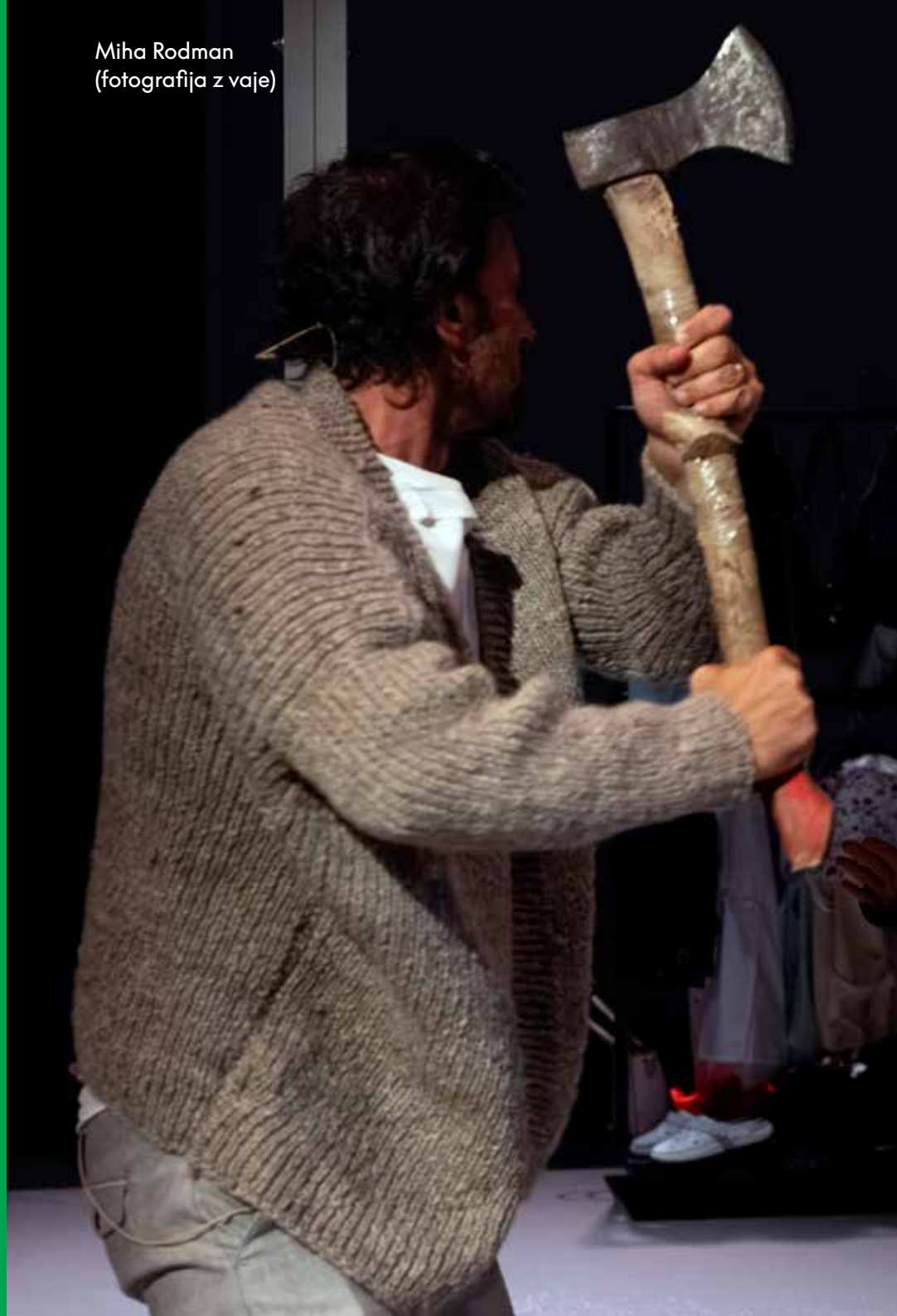

Miha Rodman
(fotografija z vaje)

Darja Reichman,
Sara Gorše k. g.
(fotografija z vaje)

Sara Gorše k. g.,
Vesna Slapar
(fotografija z vaje)

Sara Gorše k. g.
(fotografija z vaje)

Vesna Slapar, Sara Gorše k. g., Darja Reichman
(fotografija z vaje)

Sara Gorše k. g., Matej Zemljič k. g.,
Darja Reichman, Miha Rodman
(fotografija z vaje)

Miha Rodman, Vesna Slapar
(fotografija z vaje)

SIMONA HAMER

»V JEZIK SE MORAMO POTOPITI, SICER LAHKO VEDNO LE OPAZUJEMO DRUGE, KAKO PLAVAJO MIMO ALI STRAN OD NAS«

Pogovor z Mišo Bitenc
in Tamerjem Ibrahimom

Miša Bitenc je slovenistka, ki vodi tečaje konverzacije za tujce, knjigogramerka in blogerka (njene čudovite zapise lahko berete na misapise.com ali družbenih omrežjih) pa tudi mačja varuška. Tamer Ibrahim je v Sudanu doštudiral športni menedžment, nato pa se preselil v Savdsko Arabijo, kjer je najprej delal kot prevajalec, danes pa dela na daljavo kot izvršni sekretar podjetja. Slučajno sta se spoznala na spletu, se po mesecih digitalnega prijateljevanja srečala v Egiptu – zavoljo potovalnih restrikcij za državljane Sudana je bila to najenostavnejša opcija za prvi zmenek v živo –, se zaljubila, se poročila v Sudanu, tri leta živela v Savdski Arabiji, nato pa se ustalila v Ljubljani. Pot, ki se jo da premočrtno stlačiti v en stavek, je seveda kompleksnejša in bolj vijugasta. Polna biokratskih ovir in jezikovnih izzivov. Ker še predobro vesta, da v boju s priseljenskimi mlini na veter nista edina, svoje znanje in izkušnje radodarno delita. Tamer je aktiven tudi v Afriškem kulturnem centru, prizadeva si ozaveščati in pomagati glede državljanske vojne, ki od aprila 2023 poteka v Sudanu.

Selitev v drugo državo vedno pride z izzivi; oddaljenost od družine in socialne mreže, drug jezik, druga kultura, drugo podnebje ... ter seveda nepreštevni papirji, dovoljenja in vloge. S kakšnimi birokratskimi ovirami sta se soočala, preden sta lahko skupaj zaživela v Ljubljani?

MIŠA: No, eno so postopki, ki jih pričakuješ in jim slediš z dobro pripravo in potrpljenjem. Tako sva na primer od Poncija do Pilata hodila glede najinega poročnega dovoljenja v Sudanu in nato v Sloveniji, da se je vse uredilo tudi v našem poročnem registru. Ko sva se potem po treh letih v Savdski Arabiji odločila preseliti v Ljubljano, pa sva naletela na nerazumno zavračanje Tamerjeve vize s strani avstrijske ambasade, kljub temu da sva pred tem pod enakimi pogoji že obiskala mojo družino. Šele po izčrpni pritožbi, ki je demantirala vse njihove razloge za zavrnitev, je Tamer lahko prišel za mano v Slovenijo. Nato sva kmalu naletela na pravo sistemsko oviro, ko je moral odpreti slovenski bančni račun. Slišala sva zgodbe o tem, kako banke zavračajo tujce iz tretjih držav. Kljub vsem predloženim dokumentom, ki so jih od njega zahtevali, je zavrnitev doletela tudi Tamerja. In to kar po telefonu na mojo številko, ker so imeli moj kontakt. Ker sem pri Zagovorniku načela enakosti zasledila, da so banke dolžne omogočiti odprtje osnovnega računa vsakomur, tudi na primer prosilcem za azil, sem v tistem telefonskem pogovoru povedala, da pričakujeva pisno podano odločitev banke, saj je bila osebno oddana tudi pisna vloga za odprtje. Kmalu zatem so si premislili in odprtje računa omogočili. Kako se s takšnimi izzivi spopadajo posamezniki in posameznice, ki nimajo podpore družinskih članov, prijateljev ali katere izmed človekoljubnih organizacij? Zato na vsakem koraku poskušam deliti najino izkušnjo in ozaveščati ljudi o osnovnih pravicah za preživetje. Človek ne more opravljati dolžnosti in plačevati davkov državi, če ne more imeti bančnega računa za osnovne transakcije.

Tamer, tvoj materni jezik je arabščina, poleg tega pa odlično govoriš še angleško, francosko in turško. Kako se je učiti slovenščine?
TAMER: Že od samega začetka sem začel uporabljati metodo, ki ji sledim še danes. Moj pristop je bil: branje, poslušanje, zapisovanje novih besed, ponavljanje in vztrajnost. Čeprav se sliši preprosto, zahteva veliko potrpežljivosti in doslednosti.

Vsak dan sem si vzel čas za branje, predvsem novic na portalu MMC Radia in televizije Slovenija. Začel sem z rubriko Lahko branje, kjer so novice predstavljene v kratkih in enostavnih stavkih za začetnike, nato pa sem postopoma prešel na običajne novice, kjer je jezik bolj tekoč, besedišče bogatejše, slog pisanja pa bolj kompleksen.

Presenetilo me je, koliko zanimivih podkastov obstaja. Poslušal sem jih med sprehodi ali med opravili, ki niso zahtevala moje popolne pozornosti. Skupaj s televizijskimi oddajami so mi omogočili stik z naravnim govorjenim jezikom, ki ga na klasičnem tečaju slovenščine nisem dobil. Menim, da je za vsakogar, ki se uči slovenščino, pomembno, da opravi vsaj osnovni tečaj, saj tako pridobi dobro razumevanje strukture jezika in njegovih pravil.

Najtežji je začetek, ko je zelo težko najti kakovostne vire za samostojno učenje. Ko pa dosežeš raven, na kateri ne potrebuješ več posrednega jezika, se ti odpre neomejen dostop do virov – novičarskih portalov, podkastov, televizijskih oddaj in številnih zanimivih lokalnih dogodkov. Pri vsem tem mi je stala ob strani žena, njena podpora pa je naredila veliko razliko.

Miša, kot slovenistka imaš pogobljen vpogled v kompleksnost jezika, hkrati pa se že vrsto let ukvarjaš tudi s poučevanjem slovenščine za tujce. Priseljenci so upravičeni do brezplačnega tečaja slovenskega jezika (Začetna integracija priseljencev ali ZIP). Program za odrasle traja 180 ur (od treh do šestih mesecev, dva ali trikrat na teden) in sestoji iz različnih vsebinskih sklopov, ki bi naj udeleženca usposobili za sporazumevanje v novem okolju in ga opremili za opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika na vstopni in osnovni ravni (A1, A2-B1). Kje vidiš največji primanjkljaj teh tečajev in kaj bi učečim še pomagalo?
MIŠA: Opažam, da so po končanih tečajih pri javno sofinanciranih ustanovah tuji govorci slovenščine prepuščeni samim sebi. Nevladne organizacije, ki jim skušajo pomagati pri integraciji, že leta opozarjajo, da predvsem govorci neslovanskih jezikov potrebujejo razširjene programe tečajev in več priložnosti za govorjenje. Pasivno učenje jezika v razredu, kjer so učenci v večini le slušatelji, ne more prinesti napredka pri produkciji. To se pozna tudi pri izpitih, saj državljani tretjih držav, v katerih uporabljajo druge pisave, niso dobro opismenjeni v latinici. Sama vodim tečaj konverzacije, ki je v zadnjem letu zelo dobro sprejet, priporočila se že širijo od ust do ust. Tistim bolj zagretim večkrat ponudim tudi domačo nalogo, ki jo morajo napisati na roke brez pomoči umetne inteligence. Udeleženke in udeleženci poudarjajo, kako veseli so, da imajo priložnost za govorjenje v varnem okolju. Tako lepo je videti nekoga iz Egipta in

na primer iz Turčije, ki sta se na tečaju primorana sporazumevati v slovenščini, ker angleškega jezika ne obvladata. Slovenščina je njun skupen tuji jezik. A kljub vsemu zbranim na konverzaciji večkrat ponovim: za slovenščino si je treba vzeti čas vsak dan. Ali pa vsak drug dan. Od marsikoga slišim izgovore, da ni časa, pa se vedno nasmehnem in namignem: »Deset minut na dan za en članek, odlomek podkasta ali slovenske serije. Če ne drugače, pa na poti v službo ali med rekreacijo.« V jezik se moramo potopiti, sicer lahko vedno le opazujemo druge, kako plavajo mimo ali stran od nas.

Tamer, pred kratkim si uspešno opravil izpit iz slovenščine, ki ga od leta 2024 potrebujejo vsi tujci iz t. i. držav tretjega sveta, da lahko bivajo v Sloveniji. Česa bi si še želel, da bi učenje jezika in integracija bila lažja in hitrejša?
TAMER: Prvi tečaj slovenščine mi je bil iskreno všeč, precej bolj, kot sem pričakoval. Program temeljito pokrije osnove jezika, uči knjižno slovenščino in se ne ustavi zgolj pri slovnici. Ponuja tudi vpogled v slovensko kulturo in vsakdanje življenje, kar je prav tako pomembno kot samo poznavanje jezika.

Najbolj sem pogrešal govorjenje. Tečaj se močno osredotoča na branje, pisanje in poslušanje, medtem ko je govorjenju namenjeno zelo malo pozornosti, včasih skoraj nič. Želel bi si več vaj, ki bi temeljile na resničnih vsakdanjih situacijah: naročanje v trgovini ali restavraciji, prošnja za pomoč, reševanje manjših nesporazumov – skratka dialogi, ki so del dejanske integracije v družbo. Prav v takšnih trenutkih se prišlek ali počuti sprejetega ali obstane v zadregi, tečaj pa jim namenja premalo prostora.

Izpostavil bi še dve stvari. Prvič, nadaljevalni jezikovni tečaji so pri nas precej dragi. Drugič, podpora države pri integraciji je zelo omejena. Sto osemdeset ur preprosto ni dovolj za učenje jezika na ravni, ki jo zahteva vsakdanje življenje. Če je cilj hitrejša in uspešnejša integracija tujcev, bo treba povečati tako financiranje kot obseg ur ter več pozornosti nameniti razvijanju govornih spretnosti.

Miša, tudi ti imaš izkušnjo selitve v tujino; prva tri leta skupnega življenja sta namreč preživela v Savdski Arabiji, kjer je Tamer živel in delal. Verjetno tudi zato boljše razumeš Tamerjeve izzive v Sloveniji in težave, s katerimi se soočajo tujci pri nas.
MIŠA: Moja izkušnja z življenjem v tujini je bila malce drugačna od pričakovane, ker je bilo uresničevanje najine sprva entuziastične želje po druženju z lokalci in drugimi priseljenci v multikulturnem velemestu Džida prekinjeno s popolnim zaprtjem javnega življenja in policijsko uro zaradi takratne pandemije (v letu 2020). Ko sem poslušala pritožbe svojih staršev in kakšne prijateljice, kako težko je bilo v Sloveniji zaradi takratnih omejitev, raje nisem tarnala o naši eni uri, ki smo jo lahko izkoristili za sprehod, in eni uri za obisk trgovine; vse razvidno v mobilni aplikaciji, v kateri smo imeli vsi prebivalci Savdske Arabije tudi zabeležen status cepljenja, brez katerega v trgovine in prostore javne uprave nisi smel vstopiti. Zakaj?

Ker sem si to pač »izbrala;« izbrala sem si namreč zakon s Sudancem, izbrala sem vero, izbrala sem selitev v Kraljevino, kjer nimaš pravice do protesta. Prišlo mi je v navado, da se na vprašanje, kako pa je bilo kaj tam doli, pošalim in rečem le: »Vroče.« Vem, kaj si ljudje želijo slišati, ker jim preberem iz oči, ko pogledujejo mojo naglavno ruto. A poleg vseh dogodivščin in veselih trenutkov je bil najtežji občutek osamljenosti, ki me je od časa do časa preveval, da se nihče v moji domovini ne more zares poistovetiti z mano. Mi je pa izkušnja življenja v tujini zagotovo podarila večje razumevanje in potrpljenje ter zavedanje, kako pomembno je znanje jezika okolja, v katerem živiš.

Pred tremi leti sta vročino Savdske Arabije zamenjala za zelenilo Slovenije. Multikulturno petmilijonsko Džido za provincialno Ljubljano. Kakšne so vajine izkušnje, kakšni smo Slovenci do tujcev?
TAMER: Po mojih izkušnjah so Slovenci do tujcev na splošno prijazni in pošteni. Sam doslej nisem imel nobene slabe izkušnje. Kot v vsaki družbi so tudi tukaj ljudje, ki so odprti in gostoljubni, pa tudi takšni, ki so manj strpni. O takih primerih včasih slišim od prijateljev, ki so prav tako tujci. A v splošnem so me ljudje, ki sem jih srečal, sprejeli s spoštovanjem, in prav to je vplivalo na to, kako domače se počutim tukaj.

Možnosti za izboljšave vidim manj pri ljudeh in bolj v sistemu okoli njih. Birokracija zna biti počasna in težko razumljiva, še posebej na začetku, ko še ne poznaš jezika in ne veš, kako stvari delujejo, in prav takrat bi moral biti postopek najbolj jasen. Bolj jasna navodila, več podpore v prvih korakih in nekoliko več potrpežljivosti s strani institucij bi za novince, ki si šele utirajo pot, pomenilo veliko.

MIŠA: Menim, da je Tamer tako pri odnosu do učenja jezika kot pri pozitivni naravnanosti s strani Slovencev spet bolj izjema. S svojo energijo in jasnim »do-ber dan« je že v prvih mesecih bivanja v najini soseski razorožil marsikoga, tudi stereotipne tercijalke, ki mene sicer malo postrani gledajo. Prepričana sem, da mu je v Ljubljani tudi lažje, saj je tukaj ljudi različnih ras precej več kot kje na deželi ali v manjših mestih. Živimo v negotovih časih, ko je najlažje nabirati politične točke s kazanjem s prstom in iskanjem grešnih kozlov med tujci. Ljudje so zasičeni s selektivnimi negativnimi podobami in parolami iz medijev, hkrati pa so obremenjeni s svojimi vsakdanjimi težavami, zato številnim zmanjka časa in energije, da bi jih brigale težave tujcev.

Kar se tiče jezika, je zanimivo, kako hitro smo Slovenci pripravljeni skočiti v angleški jezik, ko imamo pred seboj tujega govorca slovenščine. Da bo hitreje, ker se nam mudi, pa tudi, da se malo pokažemo, kako dobro znamo angleško. To je na primer vsakdanja težava tujih govorcev, ki bi po opravljenem tečaju radi vadili govorjenje v realnih situacijah: v trgovini, na pošti, pri frizerju … Po drugi strani pa je na družbenih omrežjih v vseh komentarjih pod novicami o tujcih znan konsenz »tukaj je Slovenija, tu govorimo slovensko«. Dialog o tovrstnih zagatah se že dogaja na družbenih omrežjih, v okviru številčnejših kulturnih dejavnosti in

projektov pa bo imel, vsaj upam, še večji doseg in vpliv na premik v naši družbi.

Pomemben del nastajanja predstave *Kako se naučiti dvojine* so bile tudi gledališke delavnice za priseljence Prešernovega gledališča Kranj, ki smo jih vodile režiserka Anđelka Nikolić, koreografinja in plesalka Vita Osojnik in jaz. Šlo je za dvomesečni pilotni projekt, ki se ga je udeleževala starostno in nacionalno zelo raznolika druščina. Tamer, sicer vem, da že imaš gledališke izkušnje, predvsem na področju Gledališča zatiranih – gledališko-aktivistične metode, ki jo pri nas prakticirata predvsem KUD Transformator in Zavod Bob, s katerima sodeluješ tudi ti. Kako si doživljal kranjske delavnice in kaj ti bo ostalo v spominu?
TAMER: Vsak četrtek smo se zbrali na delavnici. Začenjali smo s preprostimi vajami za nastopanje na odru. Sprva so se mi zdele čisto osnovne, a prav skozi njih sem počasi pridobival samozavest in razumevanje, kako gledališče sploh deluje.

Najbolj me je presenetilo, koliko je tistega, kar se ne dogaja na odru. Vedno sem mislil, da je gledališče predvsem stvar igralcev, tu pa sem videl, koliko ljudi v ozadju skrbi, da predstava sploh steče. Najbolj mi je ostala v spominu šepetalka — misel, da nekdo sedi ob strani in igralcem tiho pomaga, ko jim zmanjka besed, se mi je zdela hkrati zabavna in nekako ganljiva.

Vrhunec zame je bil ogled odra in zaodrja. Šele takrat sem zares razumel, kako predstava nastaja, kaj vse se zgodi, preden se dvigne zavesa. Zdaj se še posebej veselim predstave, ki bo nastala iz teh delavnic.

Lahko umetnost pomaga pri integraciji?
TAMER: Vsekakor. Pri nas je v arabskem jeziku znan rek, h kateremu se pogosto vračam: Dajte mi oder in dal vam bom narod. Ta misel odlično ponazarja, kako močno lahko gledališče vpliva na družbo.

Oder lahko postane prostor, kjer se vprašanja integracije odprejo in obravnavajo, namesto da ostanejo prezrta. Ljudem daje možnost za izražanje ter pomaga razumeti zapletene in pogosto neizrečene kulturne norme, ki jih noben učbenik ne more v celoti pojasniti.

Kar zadeva večjo dostopnost gledališča za tujce, bi pomagalo nekaj povsem praktičnih ukrepov: podnapisi ali nadnapisi v vsaj enem široko razširjenem jeziku, kratki povzetki vsebine pred predstavo, da lahko obiskovalci lažje sledijo zgodbi, ter pogovori po predstavi, kjer bi se občinstvo in ustvarjalci lahko neposredno srečali in izmenjali mnenja.

Pomembne so tudi cene vstopnic. Ugodnejše ali subvencionirane vstopnice za prišleke in študente bi prinesle nove obiskovalce, ki sicer morda nikoli ne bi prestopili gledališkega praga. Noben od teh ukrepov ne zmanjšuje umetniške vrednosti gledališča. Preprosto širi krog ljudi, ki lahko sodelujejo v tej skupni kulturni izkušnji.

Pogovor z Mišo Bitenc in Tamerjem Ibrahimom pripravila Simona Hamer

Matej Zemljič k. g., Darja Reichman,
Sara Gorše k. g.
(fotografija z vaje)

Vesna Slapar, Darja Reichman
(fotografija z vaje)

Matej Zemljič k. g.
(fotografija z vaje)

Miha Rodman, Matej Zemljič k. g.
(fotografija z vaje)

OD PRISELITVE DO VKLJUČEVANJA: ŽIVLJENJE PRISELJENCEV S KOSOVA V KRANJU

DR. LEA CAHUNEK

Priselitev v novo državo pomeni veliko življenjsko spremembo. Posameznik za seboj pogosto pusti domače okolje, sorodnike, prijatelje in ustaljen način življenja. V novem okolju mora marsikaj začeti znova: spoznati jezik, razumeti delovanje institucij, poiskati zaposlitev, urediti stanovanje in navezati nove stike. Če se priseli z družino ali se mu ta pridruži pozneje, se odpirajo še vprašanja vključevanja otrok v vrtec in šolo ter njihovega prilagajanja novemu okolju.

Začetki so lahko zahtevni, saj se posameznik pogosto srečuje s situacijami, ki so bile v domačem okolju povsem samoumevne. Že obisk zdravnika, pogovor z učiteljem ali urejanje dokumentov lahko postanejo ovira, če ne razume jezika ali ne pozna delovanja ustanov. Ob tem pa priselitev ne pomeni le premagovanja vsakdanjih težav. Pomeni tudi ustvarjanje novih prijateljstev, iskanje občutka pripadnosti in postopno oblikovanje življenja v novem okolju.

Vendar vključevanje ni odvisno samo od prizadevanj priseljencev. Tudi dobro znanje jezika posamezniku še ne zagotavlja, da bo v novem okolju sprejet ali da bo imel priložnosti za sodelovanje. Pomembno je, kako se nanj odzivajo drugi prebivalci, kako dostopne so mu različne ustanove in ali ima možnosti za navezovanje stikov. Pri vključevanju imajo zato pomembno vlogo tudi lokalno okolje in priložnosti, ki jih ponuja.

Priseljevanje v Slovenijo ni nov pojav. Že v drugi polovici prejšnjega stoletja so se v Slovenijo zaradi zaposlitve priseljevali ljudje iz drugih republik takratne Jugoslavije. Slovensko gospodarstvo je potrebovalo delavce, ljudje iz gospodarsko manj razvitih območij pa so v Sloveniji iskali boljše možnosti za delo in zaslužek. Ker je šlo takrat za selitve znotraj skupne države, so bile te drugačne od današnjih mednarodnih migracij. Po osamosvojitvi Slovenije se priseljevanje ni ustavilo. Med državami so se ohranile družinske, gospodarske in druge povezave, potrebe po delavcih pa so še naprej spodbujale prihod ljudi iz držav nekdanje Jugoslavije.

Čeprav imajo priseljenci iz teh držav nekatere skupne izkušnje, se lahko pri vključevanju v slovensko okolje srečujejo z različnimi izzivi. Eden izmed njih je jezik. Za albansko govoreče priseljence je lahko učenje slovenščine še posebej zahtevno. Albanščina namreč pripada samostojni veji indoevropskih jezikov in se precej razlikuje od slovenščine. Medtem ko si govorci nekaterih drugih jezikov nekdanje Jugoslavije pri razumevanju slovenskih besed lahko pomagajo s podobnostmi med jeziki, imajo albansko govoreči priseljenci takšnih možnosti manj. Veliko besed in slovničnih pravil morajo zato usvojiti na novo.

Priseljevanje s Kosova v Slovenijo se je v zadnjih petnajstih letih precej povečalo. Med letoma 2011 in 2015 se je v Slovenijo priselilo približno 3800 ljudi s Kosova, med letoma 2021 in 2024 pa že več kot 10.500 (SURS, 2024). Ljudje se za odhod odločajo iz različnih razlogov. Nekateri iščejo zaposlitev in boljše možnosti za zaslužek, drugi se pridružijo družinskim članom, ki v Sloveniji že živijo. Pogosto se najprej priseli eden od družinskih članov, običajno moški, ki si poišče zaposlitev v panogah, kjer v Sloveniji primanjkuje delavcev; na primer v gradbeništvu, za katero je značilno fizično zahtevno delo. Ko uredi osnovne življenjske razmere, se mu pogosto pridružijo žena in otroci.

Življenjske poti priseljencev se precej razlikujejo. Nekateri v Sloveniji živijo že več desetletij in dobro poznajo njeno okolje, večina pa se je priselila po

letu 2018 in se z novim jezikom ter načinom življenja še spoznava. Različne so tudi izkušnje družinskih članov. Oče, ki je v Slovenijo prišel zaradi zaposlitve, lahko slovenščino pogosteje uporablja na delovnem mestu, medtem ko ima njegova partnerka, če ni zaposlena, morda manj priložnosti za učenje jezika in spoznavanje drugih ljudi. Otroci, ki obiskujejo slovenske vrtce in šole, pa jezik in novo okolje spoznavajo na drugačen način kot njihovi starši. Za mnoge Slovenija tako ni več zgolj država, v kateri so našli zaposlitev, temveč njihov dom, kjer živijo njihove družine, otroci obiskujejo šolo in nastajajo nova prijateljstva.

Priseljevanje že desetletja sooblikuje tudi podobo Kranja. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je imelo 1. januarja 2026 prvo prebivališče na Kosovu 4,1 odstotka vseh prebivalcev Mestne občine Kranj (SURS, 2026). Med prebivalci, ki so imeli prvo prebivališče v tujini, pa je bilo takšnih kar 20,9 odstotka. To pomeni, da je Kosovo pomemben del priseljenske zgodbe Kranja.

Priseljevanje se ne kaže le v številkah, temveč tudi v vsakdanjem življenju mesta. Ljudje z različnimi življenjskimi izkušnjami se srečujejo v stanovanjskih soseskah, na delovnih mestih, v vrtcih, šolah in drugih javnih prostorih. Vendar življenje v istem mestu še ne pomeni, da se ljudje med seboj tudi poznajo. Lahko živijo v isti soseski, obiskujejo iste ustanove ali se vsak dan srečujejo na ulici, pa kljub temu nimajo veliko priložnosti za pogovor in druženje.

Ob tem se odpirajo pomembna vprašanja. Kako si priseljenci v Kranju ustvarjajo novo življenje? Kje spoznavajo prijatelje in kako se vključujejo v dejavnosti lokalne skupnosti? Kaj oziroma kdo jim pri tem pomaga in s kakšnimi ovirami se srečujejo?

V svoji doktorski disertaciji sem raziskovala vključevanje otrok in staršev albanske narodnosti, priseljenih s Kosova, v slovenske osnovne šole in širše družbeno okolje. Raziskava je pokazala, da so priseljencem ob prihodu v Slovenijo pogosto v veliko pomoč sorodniki, ki tukaj že živijo. Pomagajo jim pri urejanju vsakdanjih opravkov, jih povezujejo z drugimi ljudmi in jim dajejo občutek, da v novem okolju niso sami. Prav prek sorodnikov anketirani starši najpogosteje spoznavajo tudi nove prijatelje. Pomembna so še poznanstva na delovnem mestu, prek partnerjev in otrokovih prijateljev ter na tečajih slovenščine in v programih za priseljence.

Pri tem so se pokazale razlike med moškimi in ženskami. Moški nova prijateljstva pogosteje sklepajo v službi, ženske pa prek partnerjev ter na jezikovnih tečajih in v programih vključevanja. Razlike se kažejo tudi glede na čas priselitve. Med starši, ki so se v Slovenijo priselili v obdobju 2018–2025, jih ima skoraj tri četrtine prijatelje izključno albanske narodnosti, medtem ko je med tistimi, ki v Sloveniji živijo dlje, takšnih manj. Ohranjanje tesnih vezi z ljudmi iste narodnosti samo po sebi ne pomeni ovire za vključevanje v širšo družbo. Sorodniki in prijatelji, s katerimi si priseljenci delijo jezik in podobne izkušnje, so lahko pomemben vir podpore, zlasti v prvih letih po priselitvi.

Pomembno pa je, kakšne možnosti imajo priseljenci za navezovanje stikov tudi z drugimi prebivalci. Posameznik, ki ni zaposlen ali slabše govori slovensko, ima lahko manj priložnosti za spoznavanje novih ljudi, zato ožjega prijateljskega kroga ne moremo preprosto pripisati nepripravljenosti za druženje. Pri vključevanju namreč ni pomembno le število poznanstev, temveč tudi kakovost odnosov, ki

jih posameznik vzpostavlja. Že poznanstvo s sosedom, povabilo na skupno dejavnost ali sproščen pogovor z drugim staršem lahko pomeni pomemben korak pri spoznavanju novega okolja. Prav takšne vsakdanje priložnosti za srečevanje in sodelovanje omogočajo, da se obstoječi krog poznanstev postopoma širi in da se med ljudmi z različnimi življenjskimi izkušnjami razvijajo novi odnosi.

Posebno vlogo pri povezovanju priseljenskih družin z novim okoljem ima lahko šola. Ko otrok začne obiskovati slovensko osnovno šolo, se z njo srečajo tudi njegovi starši. Udeležujejo se roditeljskih sestankov in govorilnih ur, spremljajo otrokovo šolanje ter prihajajo na šolske prireditve. Ob tem imajo priložnost spoznavati učitelje in druge starše, s katerimi se sicer morda ne bi srečali. Stiki, ki se začnejo zaradi otrok, lahko postopoma prerastejo v poznanstva in prijateljstva med družinami. Otroci tako niso le tisti, ki se vključujejo v novo okolje, temveč lahko s svojimi prijateljstvi in dejavnostmi ustvarjajo tudi priložnosti za povezovanje svojih staršev.

Vendar šola sama po sebi še ne zagotavlja, da se bodo starši med seboj povezali. Nekateri se zaradi slabšega znanja slovenščine težje vključujejo v pogovore, drugi zaradi delovnih obveznosti ali skrbi za mlajše otroke redkeje prihajajo na šolske dogodke. Zato je treba razmišljati tudi o tem, kako lahko šola ustvari okoliščine, v katerih se bodo starši počutili dobrodošle in bodo imeli možnost sodelovati. Skupne dejavnosti, neformalna srečanja in priložnosti za pogovor lahko prispevajo k temu, da šola postane prostor povezovanja različnih družin, ne le ustanova, v kateri se izobražujejo njihovi otroci.

Pri tem je pomembno tudi razumevanje jezikovne raznolikosti družin. Znanje slovenščine omogoča sodelovanje v šoli in širšem okolju, materni jezik pa ima pomembno vlogo pri ohranjanju družinskih in drugih socialnih vezi. Albanci albanščino ohranjajo doma, v pogovorih s sorodniki in prijatelji ter ob spremljanju medijev. Manj pa je priložnosti za branje in organizirano učenje albanščine. Za številne otroke sta tako albanščina in slovenščina del vsakdanjega življenja, vendar ju uporabljajo v različnih okoliščinah. Albanščina jih lahko povezuje s starši, starimi starši in sorodniki, slovenščina pa jim omogoča sodelovanje v šoli in širšem okolju. Učenje slovenščine zato ne pomeni, da bi morali opustiti materni jezik. Oba jezika imata pomembno mesto v njihovem življenju.

Pri vključevanju priseljencev imajo pomembno vlogo vsakdanji stiki in priložnosti za vzpostavljanje novih odnosov. Šole, delovna mesta, društva in kulturne ustanove lahko ustvarjajo prostor za srečevanje in povezovanje ljudi tudi zunaj njihovega družinskega kroga in skupnosti. Občutek pripadnosti se namreč ne oblikuje zgolj s prebivanjem v določenem kraju ali znanjem njegovega jezika, temveč tudi skozi prijateljstva, sodelovanje in skupne izkušnje. Kranj naj zato (p)ostaja mesto, kjer ljudje z različnimi življenjskimi zgodbami ne le živijo drug ob drugem, temveč imajo tudi priložnosti, da se med seboj spoznavajo in povezujejo.

Viri: Statistični urad Republike Slovenije (2024). Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev, 1. januar 2025.

Statistični urad Republike Slovenije (2026). Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev, 1. januar 2023–2025 .

Sara Gorše k. g., Vesna Slapar, Darja Reichman
(fotografija z vaje)

Miha Rodman, Matej Zemljič k. g., Sara Gorše k. g., Darja Reichman, Vesna Slapar (fotografija z vaje)

Matej Zemljič k. g., Darja Reichman, Miha Rodman
(fotografija z vaje)

Matej Zemljič k. g.
(fotografija z vaje)

Foto: Jan Pirnat

SARA GORŠE
igralka

Sara Gorše se je rodila leta 1992 v Novem mestu. Že kot otrok je ogromno svoje energije posvetila plesu in petju in tako večkrat nastopila na različnih pevskih in plesnih državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Po končani splošni gimnaziji v Novem mestu je leta 2018 dokončala študij dramske igre na AGRFT in pod mentorstvom Aleša Valiča magistrirala iz umetniške besede.

Takoj po študiju je začela sodelovati pri muzikalih Mestnega gledališča Ljubljanskega (*Neki novi tipi*, *Boljši svet*, *Addamsovi*) in v Stalnem gledališču Trst, kjer so ji ponudili večje vloge (Ofelija v *Hamletu*, Odetta v *Teoremi* in Suzanne v *Samo konec sveta*). Prav v tržaški predstavi *Nekaj v zraku* je za vlogo tajnice Olge prejela žlahtni naziv komedijantke večera.

Je igralka na svobodi in sodeluje z različnimi slovenskimi gledališči (Mini teater, Gledališče Glej, MGL, SMG, SSG Trst, Gledališče Koper ...) ter televizijskimi in filmskimi produkcijami. Poučuje tudi muzikal.

Širšo prepoznavnost je dobila v televizijskih in internetnih serijah (*Usodno vino*, *Reka ljubezni*, *V dvoje*, *Lajf je tekma*, *Za hribom*, *Poklicani* in *Nemirna kri*).

Foto: Peter Uhan

MATEJ ZEMLJIČ
igralec

Matej Zemljič se je rodil leta 1995 v Ljubljani. Z igro se je srečal že kot otrok, ko je nastopil v filmu *Gremo mi po svoje* Mihe Hočevarja. Po Umetniški gimnaziji v Ljubljani je leta 2014 nadaljeval študij dramske igre na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo.

Po študiju je bil član ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega in Lutkovnega gledališča Ljubljana, danes pa deluje kot svobodni igralec in sodeluje z različnimi slovenskimi gledališči ter filmskimi in televizijskimi produkcijami.

Za vlogo Andreja v filmu *Posledice* Darka Štanteta je leta 2018 prejel *vesno* za najboljšo glavno moško vlogo na Festivalu slovenskega filma, leto pozneje pa še nagrado za najboljšega igralca v glavnem tekmovalnem programu festivala FEST v Beogradu. Za vlogo Maksa v uprizoritvi *Predstava, ki gre narobe* je leta 2019 prejel naziv žlahtni komedijant na festivalu Dnevi komedije, leta 2021 pa je za vlogo Domna Bratine v seriji *Najini mostovi* prejel nagrado AIPA za igralski dosežek.

Širšo prepoznavnost mu je prinesla glavna vloga Marka Steinerja v seriji *Skrito v raju*.

VESNA SLAPAR

DOBITNICA NAGRADE JULIJA

ZA SEZONO 2025/26

Foto: Nada Žgank

Julija.

Za nagrado *julija* so se iz pretekle gledališke sezone Prešernovega gledališča potegovale igralske stvaritve v predstavah *Don Kihot, ki je bila sen* Kathy Acker v režiji Žive Bizovičar, *In mnogi drugi ...* po motivih proze Ivana Cankarja v režiji Bora Ravbarja, *Lepotna kraljica Leenana* Martina McDonagha v režiji Luke Marcena in *Tekst telesa* Anje Novak - Anjute v režiji Tjaše Črnigoj.

Žirija, ki so jo sestavljali dramaturginja Vilma Štritof (predsednica), novinar *Gorenjskega glasa* Igor Kavčič in predstavnica gledalcev Barbara Logar, je soglasno odločila, da nagrado *julija* za najboljšo igralsko stvaritev v sezoni 2025/2026 prejme igralka Vesna Slapar za vlogo Maureen Folan v predstavi *Lepotna kraljica Leenana*. Žirija je v svoji utemeljitvi nagrade zapisala:

»V črni komediji irskega dramatika, postavljeni v odmaknjeno, revno in brezperspektivno okolje, so igralci Prešernovega gledališča natančno in prepričljivo ujeli njegovo avtentičnost. Posebej pa je izstopala Vesna Slapar v vlogi Maureen Folan, odrasle hčerke posesivne matere, s katero odmaknjeno živi v stari hiši. Obsojeni sta na skupno životarjenje, med katerim izkoriščevalska mati z nenehnimi manipulacijami skuša hčerko vedno znova prikleniti nase, da ne bi ostala sama. Maureen patološki odnos tako zaznamuje, da razvije posebne strategije preživetja. Vesna Slapar je lik izdelala do potankosti, ki se kažejo v spretnem sukanju po kuhinji, kjer streže svoji mučiteljici, in hkratnem obvladovanju dialoga, razpetega med pikrim humorjem in bolečo ranljivostjo. Prav ta razpon ji omogoča, da ne obstane le v vlogi žrtve, ampak se materi razumsko postavlja po robu. Ko v bedo posije žarek upanja in s Patom Dooleyjem navežeta preprost, a pristen ljubezenski odnos, se Vesnina Maureen odpre v vsej svoji naivni nerodnosti. Ko mati s spletko prepreči edino možnost hčerinega pobega iz toksičnega okolja, Maureen nima več izbire. S tragičnim koncem Vesna Slapar zaokroži svojo močno, kompleksno odrsko kreacijo.«

Vesni Slapar za nagrado iz srca čestitamo!

IN MEMORIAM

MILENA ZUPANČIČ

1946–2026

Foto: Ivan Vinovrški; FBS Arhiv SLOGI

To poletje sta me v pridušeni svetlobi v avgustu pretresla odhoda v večnost dveh velikanov slovenskega gledališča. Moja žalost je bila toliko večja, saj sta bila igralka Milena Zupančič kot tudi režiser Mile Korun najpomembnejši iniciacijski osebi ob mojem vstopu v svet gledališča. Na začetku moje gledališke poti sta namreč vsak na svoj način odigrala ključni vlogi in zakoličila moje kriterije igre in režije, za kar sem jima neizmerno hvaležna. Zaradi »srečanja« z igralko Mileno Zupančič pri snovanju gledališke uprizoritve Šeligove *Ane* v Mladinskem gledališču in »srečanja« z režiserjem Miletom Korunom pri ustvarjanju uprizoritev Shakespearovih iger *Sen kresne noči* in *Vihar* v SNG Drama Ljubljana sem gledališče vzljubila, vanj vstopila in (v Prešernovem gledališču Kranj) tudi o(b)stala. In prav v Prešernovem gledališču, kakšno nenavadno naključje, sem Mileno Zupančič v vlogi Lenke tudi prvič videla na odru v Šeligovi *Svatbi*. Predstava, ki ima v zgodovini našega gledališča posebno mesto, je bila že v tistem času zelo odmevna, zato sem si jo šla v Kranj tudi ogledat. Milenina interpretacija Lenke je bila v svoji otroški naivnosti in prostodušnosti tako pretresljiva, da me je popolnoma prevzela. Petinštirideset let kasneje sem v Prešernovem gledališču, kakšno nenavadno naključje, ob podelitvi nagrade ZDUS Marija Vera za življenjsko delo Mileni Zupančič izvedela, da je bila *Svatba* zanjo veliko več kot le ena izmed številnih predstav v njenem obsežnem igralskem opusu. Ob podelitvi nagrade je v svojem čustvenem govoru namreč razkrila, da je bila prav ta predstava zanjo nekaj posebnega, da se spominja čudovite zasedbe in da ji je bilo v Kranju zelo lepo. *Svatba* je bila zanjo najpomembnejša in na neki način najlepša predstava ne le zaradi tematike in vrhunske Jovanovićeve režije,

ampak tudi zato, ker je v njej nastopala tik pred rojstvom svoje hčerke. »Z mano vred je torej igrala tudi moja hči,« je dejala. Ta nenavadna in intimna podrobnost, ki jo je ob podelitvi nagrade leta 2025 na odru Prešernovega gledališča podelila z nami, me je ganila in samo še potrdila moje prepričanje o njeni igralski veličini in človeški dimenziji.

Milenino človeško dimenzijo sem imela priložnost spoznati na vajah za uprizoritev Šeligove *Ane*, pri kateri sem sodelovala kot asistentka dramaturgije. Čeprav jo je takrat že ožarjala avreola igralske veličine, se med študijem te antologijske predstave kljub svojemu zvezdniškem statusu ni niti enkrat samkrat obnašala zvezdniško. Bila je enaka med enakimi v zahtevnem procesu vaj pod režijskim vodstvom Dušana Jovanovića. Garaška, predana, razmišljujoča, neposredna, iskrena, topla in neverjetno človeška. In prav s to človeško noto je bila zaznamovana tudi njena revolucionarka Ana. Na vajah, ki so bile velikokrat zelo intenzivne in naporne, sem imela priložnost prisostvovati »čarovniji«, pri kateri se je v interakciji z režiserjem, soigralci in drugimi sodelavci Milena pred našimi očmi transformirala v Šeligovo Ano z vsem svojim bitjem in žitjem. Z razmislekom in s čustvi. Do skrajnosti profesionalno, z izjemno občutljivostjo in s človeško toplino. S telesom, srcem in z razumom. Ta spoj inteligence in nezmotljive igralske intuicije ter izjemne senzibilnosti, ki se je odražala v popolni odprtosti za režiserjeve napotke, me je že takrat fasciniral, kasneje pa sem tudi ugotovila, da je delati s takšno igralko preprosto privilegij in čista poezija. In natanko v tem je bila Milenina veličina.

Leta 2010 se je Milena Zupančič ponovno vrnila na oder Prešernovega gledališča. Tokrat kot dninarka Barbara v *Lovskih scenah iz Spodnje Bavarske* Martina Sperra v režiji Ivice Buljana, s katerim jo je vezalo tesno sodelovanje. In prav to predstavo je v svojem govoru ob podelitvi nagrade za življenjsko delo izpostavila kot eno svojih najljubših, tako zaradi sodelovanja z Buljanom kot tudi zaradi ekipe sodelavcev in dobrega vzdušja na vajah. Tudi tokrat se v Kranj ni vrnila kot zvezdniška igralka, ampak zgolj kot velika igralka, ki je zmeraj znova pripravljena na nove izzive, nove soigralce in na vznemirljivo gledališko izkušnjo, kar so *Lovske scene iz spodnje Bavarske* nedvomno bile. Ko je po tridesetih letih ponovno stopila na oder Prešernovega gledališča, je s seboj prinesla vso svojo veličastno zgodovino, vendar je ni postavila pred nas kot spomenik, ampak je bila preprosto zgolj igralka. Človeška, radovedna in neposredna. Duhovita, radoživa in zmeraj brez dlake na jeziku. Odprta za nov izziv.

V Prešernovem gledališču se je bomo spominjali po več kot stotih gledaliških vlogah, številnih kultnih filmskih in televizijskih stvaritvah, najvišjih domačih in tujih nagradah ter priznanjih, v zgodovinskem spominu našega gledališča in v spominu naših gledalcev pa bosta za vedno imeli prav posebno mesto njeni Lenka iz *Svatbe* in dninarka Barbara iz *Lovskih scen iz Spodnje Bavarske*, ki ju je odigrala na našem odru.

So ljudje, ki nas zaznamujejo za vedno. Igralka Milena Zupančič je gotovo ena izmed njih, saj se je s svojimi vrhunskimi igralskimi kreacijami globoko vtisnila v naš kolektivni in moj intimni spomin. Hvala, Milena, za privilegij, da sem imela priložnost spoznati tvojo igralsko veličino in človeško širino.

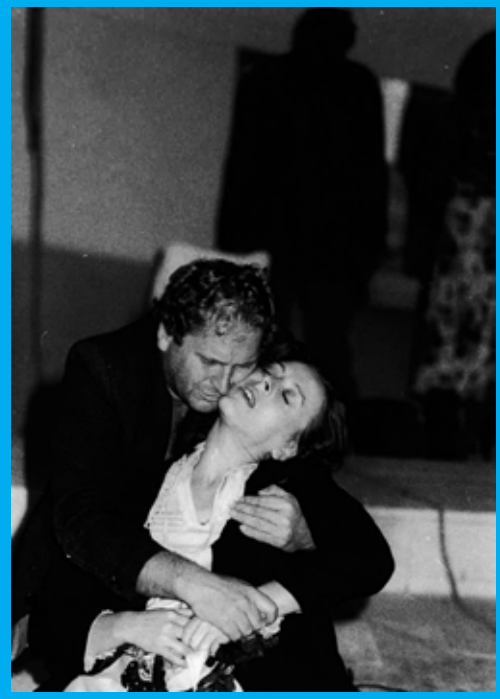

Rudi Šeligo: *Svatba*; Lenka
Režija: Dušan Jovanović
Premiera: 9. 1. 1981
Sezona 1980/1981

Foto: Igor Antič; Arhiv PGK

Foto: Miha Fras; Arhiv PGK

Martin Sperr: *Lovske scene iz Spodnje Bavarske*; Barbara
Režija: Ivica Buljan
Premiera: 17. 9. 2010

IN MEMORIAM

MILE KORUN

1928–2026

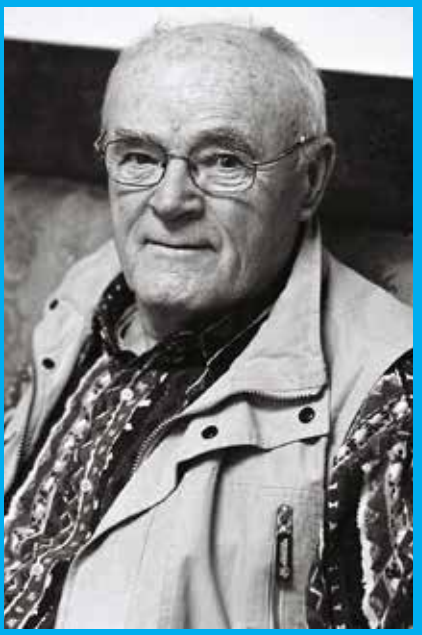

Foto: Željko Stevanič; IFP/Arhiv CTF UL AGRFT

Z režiserjem Miletom Korunom sem se prvič »srečala« konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja v Mariboru neke pozne jesenske noči pred mestnim gradom na Trgu svobode. Tisto noč mi je na trgu, kjer še zmeraj stoji Tihčev spomenik NOB-ju oziroma legendarni mariborski Kodžak, padel v oči velik plakat z napisom *Voranc*, ki je napovedoval predstavo ljubljanske Drame na Borštnikovem srečanju. Predstava, ki sem jo videla, je bila zame – če sem lahko malce patetična – usodna. Takrat sem spoznala, da poezija ni samo stvar besed, ampak tudi stališča do življenja, stvar prostora in igralcev in da gledališče govori s krutim jezikom, ki ga razumem in ki me lahko očara in začara. Pozneje sem izvedela, da je bil čarovnik, ki me je začaral, režiser Mile Korun. Takrat sem se prvič zaljubila v magijo, poezijo in resničnost gledališča.

Na AGRFT nisem bila v Korunovem letniku, srečevala sem ga na gledaliških seminarjih. Njegova direktnost me je osupljala, provokativnost vznemirjala in lucidnost navdajala z občudovanjem. Korun je zmeraj zavrtal v bistvo problema, v jedro predstave, odprl neko temo in čakal, da se bomo izmazali iz zagate. Korun je bil oblast in terorist, konzervativec in revolucionar, mislec in praktik. Toda nikoli dogmatik. Bil je odprt in radoveden kot otrok in hkrati moder in pronicljiv kot starec. Ta nenavadna kombinacija me je fascinirala in takrat sem si prvič zaželela delati z njim, ker se mi je zdel nenavaden, nevaren in hudičevo luciden. Želja se mi je kmalu uresničila, saj sem kot asistentka dramaturgije sodelovala pri ustvarjanju njegove uprizoritve Shakespearovega *Sna kresne noči* in leto kasneje na njegovo osebno povabilo kot dramaturginja pri snovanju uprizoritve Shakespearovega *Viharja*, obakrat v ljubljanski Drami.

Takrat sem spoznala, da pri Korunu predstava nastaja (vsaj!) na dveh nivojih: na premišljenem racionalnem, ki ga izpelje s subtilnimi gledališkimi metaforami, saj ne mara deklarativnosti in teznosti, in seveda na intuitivnem, pri katerem dopušča svobodo (včasih na prvi pogled nelogičnim in izvirnim) asociacijam, podzavestnim impulzom in arhetipskim situacijam, ki jih prav tako prevaja v odrsko metaforiko. In prav zaradi tega so bile njegove uprizoritve velikokrat tako nadrealistične in enigmatične, saj sta Korun racionalist in Korun intuitivec neprestano bila bitko za predstavo. Spoznala sem, da je Korunovo gledališče prostor razuma in intuicije, erosa in ludusa, svetega in profanega, resnice in pretvarjanja, vere in upanja, dvoma in čudežev. Zdaj vem, da sem si takrat Koruna izbrala za svojega gledališkega Prospera.

Čez nekaj let sva se srečala v celjskem gledališču, kjer je režiral Brechtove *Bobne v noči*, in še čez nekaj let v Prešernovem gledališču Kranj. Tik preden sem dobila povabilo za angažma v PGK, sem gledala uprizoritev *Strička Vanje* Antona P. Čehova, ki jo je Korun postavil na kranjskem odru. Predstava se mi je v vseh pogledih zdela izjemna in ni slučaj, da je igralka Darja Reichman na Borštnikovem srečanju za vlogo Sonje prejela nagrado za igro. In kot nekoč z uprizoritvami Zajčevega *Voranca*, Cankarjevih *Hlapcev* in Shakespearovega *Hamleta* je Miletu Korunu tudi tokrat uspelo, da me je popolnoma zapeljal in očaral. Kot vodja umetniškega oddelka v Prešernovem gledališču sem bila zdaj jaz tista, ki sem ga povabila k sodelovanju pri uprizoritvi Kodričevega *Vlaka čez jezero*. Pri njegovem tokratnem režiranju sem ugotovila, da se v letih, kar se nisva videla, sploh ni postaral. Da je še zmeraj režiser, ki me vznemiri in pomiri, da zadene v bistvo mojega bitja in žitja in da je to natanko tisto, kar pričakujem od gledališča, in da je to največ, kar me lahko zapolni in kar lahko zapolni igralce. Da je ostal v bistvu tak, kot sem ga spoznala pri *Snu kresne noči* – neizprosen preizpraševalec dramske vsebine in inovator gledališke forme. Da je ostal zvest svojemu prepoznavnemu avtorskemu pristopu in da je še zmeraj drzen, iščoč, ciničen, iskriv in duhovit, predvsem pa kot ustvarjalec nekonvencionalen. In prav ta nekonvencionalnost je bila tista značilnost, ki me je pri njegovih predstavah zmeraj znova navdušila, saj se Korun umetnik nikoli ni zadovoljil z enostavnimi odgovori in formalnimi rešitvami. Bil je izjemno poglobljen bralec dramskih tekstov, like v njih je seciral dobesedno s psihoanalitičnim rezilom in posledično tudi igralce, dramske situacije je z natančno detekcijo časa umeščal v svoj čas in svoj osebni pogled na svet je z mojstrsko režijo prevajal v gledališke metafore. Še posebej je imel veliko veselja z razbijanjem klišejskega branja in uprizarjanja kanonskih tekstov svetovne in slovenske dramatike, čemur je sledilo tudi njegovo »pohujšanje« Cankarja, ki smo ga zaradi tega lahko uzrli kot svojega sodobnika. In ne samo Cankarja!

Veličasten opus režiserja, scenografa, pedagoga, gledališkega teoretika in dramatika Mileta Koruna je preobsežen, da bi ga lahko označila z eno samo ustrezno besedo. Zato lahko rečem samo: hvala Mile Korun za privilegij, da sem gledala vaše izjemne predstave, in hvala, da ste bili moj Prospero!

MILE KORUN – režije v Prešernovem gledališču Kranj

Ivan Cankar: *Kralj na Betajnovi*
Premiera: 16. 3. 1994
Sezona 1993/1994

Andrej Hieng: *Izgubljeni sin*
Premiera: 7. 3. 1996
Sezona: 1995/1996

Foto: Damjan Švarc

Anton Pavlovič Čehov: *Striček Vanja*
Premiera: 11. 12. 1997
Sezona: 1997/1998

Foto: Damjan Švarc

Zdenko Kodrič: *Vlak čez jezero*
Premiera: 23. 12. 2000
Sezona: 2000/2001

PREGLED SEZONE 2025/26
PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA KRANJ

V sezoni 2025/26 je bilo odigranih
126 predstav Prešernovega gledališča
62 gostujočih predstav
104 druge prireditve

Vseh predstav in prireditev je bilo 293, ogledalo si jih je 42.394 obiskovalcev.

PREDSTAVA	DOMA	GOSTOVANJA	V SEZONI 2025/2026	SKUPNO PONOVITEV OD PREMIERE
Lovro Kuhar - Prežihov Voranc BOJ NA POŽIRALNIKU	2	15	17	46
Kathy Acker DON KIHOT, KI JE BILA SEN	7	1	8	8
Jure Karas GOSPODARJI NEUMNOSTI	5	20	25	32
Ivan Cankar, Varja Hrvatin, Bor Ravbar IN MNOGI DRUGI ...	9	11	20	20
Boris A. Novak KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	0	5	66
Martin McDonagh LEPOTNA KRALJICA LEENANA	8	0	8	8

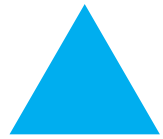

Pregled sezone in igralske nastope sezone 2025/26 pripravila Barbara Bohinc

PREDSTAVA	DOMA	GOSTOVANJA	V SEZONI 2022/2023	SKUPNO PONOVITEV OD PREMIERE
Peter Alojz Marn, Ula Talija Pollak PASIJON PO PETRU ALI DOLGA POT DOMOV	3	0	3	3
Po delih *Medved Pu* in *Hiša na Pujevem oglu* A. A. Milneja avtorsko priredila in dramatizirala Maša Pelko PU	13	5	18	18
Anja Novak - Anjuta TEKST TELESA	7	1	8	8
Dario Fo VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	1	2	3	73
Anton Tomaž Linhart ŽUPANOVA MICKA	4	7	11	327
	64	62	126	609

IGRALSKI NASTOPI 2025/26

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Vesna Jevnikar				39
	Majda, Trnov grm	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Babica	TEKST TELESA	8	
	Zajec	PU	18	
	Mag Folan	LEPOTNA KRALJICA LEENANA	8	
Živa Selan				33
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	17	
	Deklica	TEKST TELESA	8	
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	
Vesna Pernarčič				77
	Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	25	
	Medved Pu	PU	18	
	Mati	IN MNOGI DRUGI ...	20	
	Antonia, brezposelna	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	
	Micka	ŽUPANOVA MICKA	11	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Darja Reichman				49
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	17	
	Anica, Ptica šivilja	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Mama	TEKST TELESA	8	
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	
	Šternfeldovka	ŽUPANOVA MICKA	11	
Vesna Slapar				24
	Katka, Ovca	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Maureen Folan	LEPOTNA KRALJICA LEENANA	8	
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	
	Margherita, honorarna delavka	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Miha Rodman				54
	Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	25	
	Tiger	PU	18	
	Ray Dooley	LEPOTNA KRALJICA LEENANA	8	
	Luigi, delavec, Margheritin mož	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	
Blaž Setnikar				28
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	12	
	Videk	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	
	Policist, Komandir specialne enote, Kmet, Starec	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Aljoša Ternovšek				46
	Tomaž / Pajek tkalec	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Pujsek	PU	18	
	Apostol	IN MNOGI DRUGI ...	20	
	Giovanni, delavec	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	
Borut Veselko				67
	Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	25	
	Sivček	PU	18	
	Fran / Rak krojač	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
	Pato Dooley	LEPOTNA KRALJICA LEENANA	8	
	Tulpenheim	ŽUPANOVA MICKA	11	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Aljoša Koltak k. g.				20
	Anton in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Barbara Medvešček k. g.				20
	Ana in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Branko Jordan k. g.				17
	Vloga	BOJ NA POŽIRLANIKU	17	
Ciril Roblek k. g.				11
	Godec	ŽUPANOVA MICKA	11	
Damjan M. Trbovc k. g.				20
	Kmet komunist in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Dominik Vodopivec k. g.				3
	Statist	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	
Eva Stražar k. g.				20
	Terezija in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Gregor Zorc k. g.				8
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Gregor Luštek k. g.				5
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	5	
Lucija Harum k. g.				20
	Marija in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Luka Bokšan k. g.				20
	Jože	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Marko Kranjc Kamberov k. g.				3
	Statist	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	3	
Matjaž Višnar k. g.				11
	Monkof, Tulpenheimov perjatel	ŽUPANOVA MICKA	11	
Mojka Končar k. g.				20
	Mihaela in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Nejc Cijan Garlatti k. g.				8
	Vloga	DON KIHOT, KI JE BILA SEN	8	
Pavel Rakovec k. g.				11
	Glažek, en šribar	ŽUPANOVA MICKA	11	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Peter Alojz Marn k. g.				21
	Christopher Robin	PU	18	
	Peter	PASIJON PO PETRU ALI DOLGA POT DOMOV	3	
Rastko Krošl k. g.				20
	Kmet katolik in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Robert Kavčič k. g.				11
	Godec	ŽUPANOVA MICKA	11	
Rok Kravanja k. g.				8
	Ptičica in ptički	TEKST TELESA	8	
Rok Vihar k. g.				11
	Anže, Micken ženen	ŽUPANOVA MICKA	11	
Staša Popovič k. g.				8
	Telo	TEKST TELESA	8	
Suzana Krevh k. g.				33
	Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	25	
	Ptičica in ptički	TEKST TELESA	8	

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Tarek Rashid k. g.				20
	Srečko in mnogi drugi ...	IN MNOGI DRUGI ...	20	
Tea Vidmar k. g.				8
	Ptičica in ptički	TEKST TELESA	8	
Tinkara Kovač k. g.				5
	Vidkova mati	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	5	
Valentin Oman k. g.				11
	Jaka, župan	ŽUPANOVA MICKA	11	

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

Javni zavod
Prešernovo gledališče Kranj
Glavni trg 6
4000 Kranj

04 280 49 00
pgk@pgk.si
www.pgk.si

Spletna prodaja vstopnic
pgk.mojekarte.si

Spletna omrežja
Facebook
Instagram
Youtube

Blagajna
04 20 10 200
blagajna@pgk.si
Blagajna je odprta od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00, ob sredah še od 16.00 do 18.00, v času Sobotnih matinej tudi ob sobotah od 9.00 do 10.30 in uro pred začetkom predstav.

Direktor
Rok J. Bozovičar
rok.bozovicar@pgk.si

Pomočnica direktorja za projekte
Barbara Rovere

Dramaturginja
Marinka Poštrak
04 280 49 16
marinka.postrak@pgk.si

Marketing in odnosi z javnostmi
Eva Belčič
04 280 49 18
info@pgk.si

Koordinatorka programa in organizatorka kulturnih prireditev
Barbara Bohinc
04 280 49 13
organizacija@pgk.si

Računovodkinja
Irena Gašperlin
04 280 49 15
irena.gasperlin@pgk.si

Tehnični vodja
dr. Igor Berginc
04 280 49 30
igor.berginc@pgk.si

Poslovna sekretarka
Gaja Kryštufek Gostiša
04 280 49 00
pgk@pgk.si

Blagajničarka
Katja Bavdež
+386(0)4 20 10 200
blagajna@pgk.si

Oblikovalec maske in frizer
Matej Pajntar

Garderoberka
Tina Pavlin

Inspicienta
Ciril Roblek
Dominik Vodopivec

Šepetalka
Judita Polak

Lučni mojster
Nejc Plevnik

Tonski mojster
Matija Zelič

Mizarji in odrski tehniki
Robert Rajgelj
Marko Kranjc
Jože Bizovičar

Oskrbnik
Boštjan Marčun

Čistilec
Jošt Cvikl

Igralski ansambel
Vesna Jevnikar
Vesna Pernarčič
Darja Reichman
Miha Rodman
Živa Selan
Blaž Setnikar
Vesna Slapar
Aljoša Ternovšek
Borut Veselko

Svet zavoda
Ana Černe (predsednica)
Jure Bohinec
dr. Igor Berginc
Joško Koporec
Andreja Kert

Strokovni svet
Barbara Rogelj (predsednica)
Esad Babačić
Igor Kavčič
Darja Reichman
Borut Veselko

MESTNA OBČINA KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

ETC EUROPEAN THEATRE CONVENTION
LAYER

Gorenjski Glas
TAMTAM

RadioSora
RADIO KRANJ 97.3 Gorenjski mejnašček
SIGLEDAL.ORG

Gledališki list Prešernovega gledališča Kranj

Sezona 2026/2027
Uprizoritev 2

Za izdajatelja
Rok J. Bozovičar

Urednica
Marinka Poštrak

Lektorica
Maja Cerar

Oblikovanje
Studio Nejc Prah
Ana Bassin

Fotografije
Nada Žgank

Tisk
Tiskarna Oman

Naklada
800 izvodov

Kranj
Slovenija
Oktober 2026